

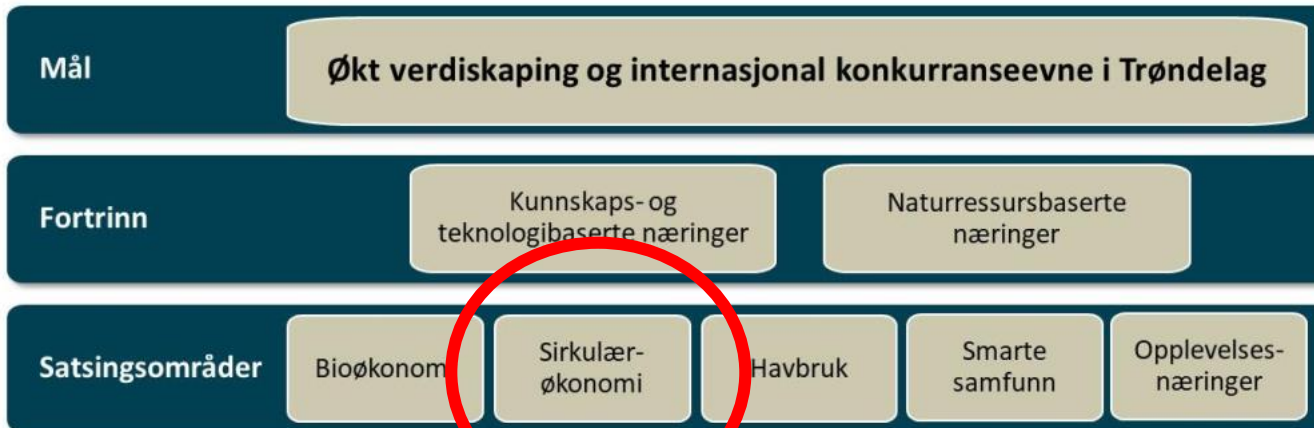
HOW THE INTERREG BSR PROGRAM HELPED TRØNDELAG IN DEVELOPING OUR S3 STRATEGY

Seminar on Innovation and Smart Specialisation in the Baltic Sea Region
25 April 2018 in Oslo

Per Erik Sørås, Senior Adviser, Trøndelag
persor@trondelagfylke.no

ET VERDISKAPENDE TRØNDELAG

Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag

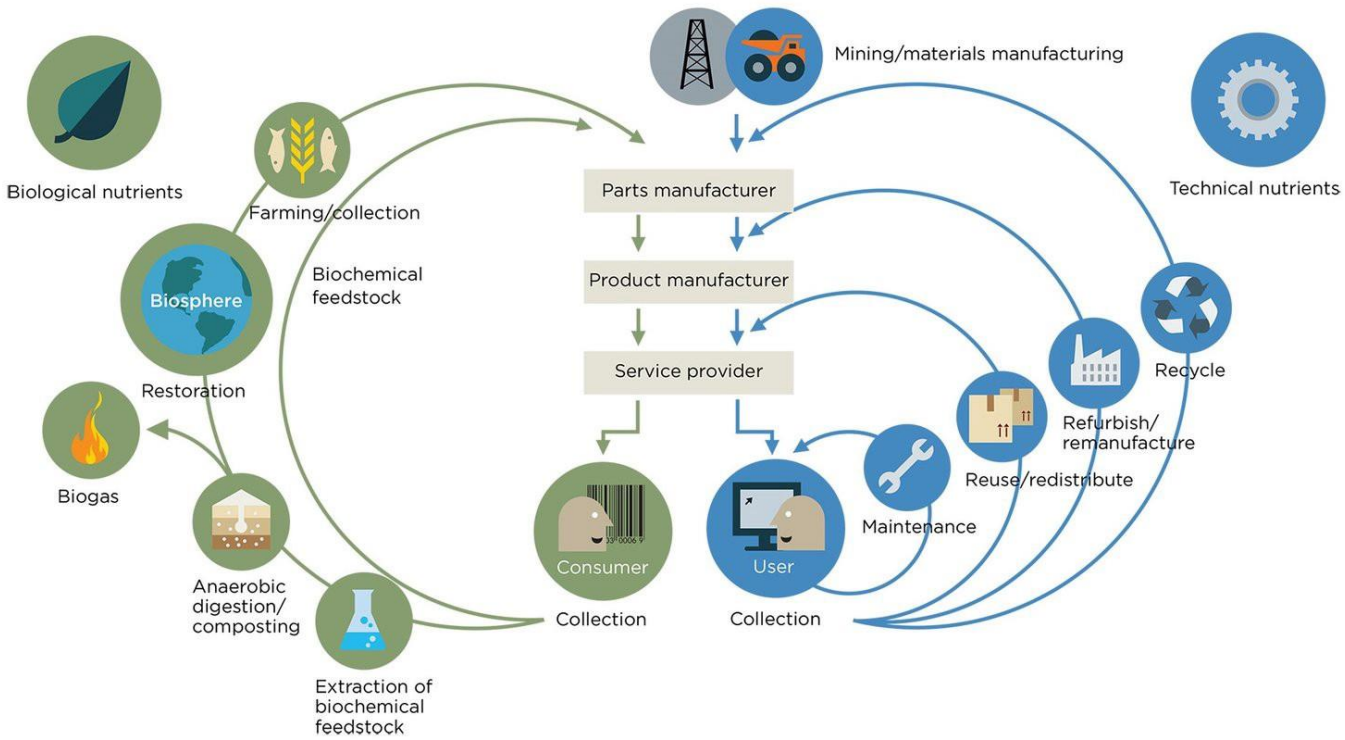

- Verktøy for å forsterke fortrinn og utnytte mulighetene:
- Infrastruktur
 - Mobilisering
 - Kompetanse
 - Forskning
 - Kobling
 - Samhandling
 - Internasjonalisering
 - Offentlige innkjøp
 - Teknologi

- i samarbeid med flere aktører

CIRCULAR ECONOMY-IMPORTANT!

Tiltak

- Utvikle verktøy for å kartlegge og verdisette materialstrømmer
- Utvikle bestiller- og innkjøpskompetanse for å stimulere til sirkulærøkonomi hos innkjøper og leverandør
- Regional kunnskapskampanje om sirkulærøkonomi rettet mot ungdom
- Stimulere til samlokalisering av, og samhandling mellom industribedrifter for å gi bedre mulighet til ressurs- og logistikkmessig utnyttelse
- Initiere, utvikle og benytte regionale, nasjonale og internasjonale nettverk for å tilføre regionen relevant kompetanse og finansiering
- Styrke relevante regionale fagmiljøer som arbeider med å etablere senter for forskningsdrevet innovasjon i regionen
- Styrke kompetansen innen design og om materialegenskaper for å legge til rette for sirkulærøkonomi
- Øke kunnskapen om foredling og produktutvikling av restprodukter til jordforbedring
- Øke verdiskapingen av restråstoffene fra marin sektor
- Legge til rette for bærekraftig utvinning og forvaltning av mineralressurser

● Industrien forbereder seg på grønt skifte

Satser på industriell symbiose

Industribedrifter i Orkanger skal tjene penger på å utnytte hverandres biprodukter. Det skal et nytt samarbeidsprosjekt sørge for.

ger.

Avfall er råstoff

Sirkulær økonomi er et prinsipp for økonomisk virksomhet som har som mål at ressurser forblir i økonomien lengst mulig. I en sirkulær økonomi er avfall først og fremst råstoff for ny produksjon. Særlig sett er det kanskje ikke så klart at avfallsselskapet HAMQIS er sentralt plassert i prosjektet. Men også industribedriften Washington Mills samt Orkdal også har plass i Wiggens styringsgruppe.

- Vi er en sterk næringskommune med solid fundament i industrien. Orkdal er en attraktiv kommune å investere i, og vi tenker at vi må gjøre det enda mer attraktivt å etablere seg og utvide virksomheten i det som etter hvert blir Orkdal kommune, sier Wiggen.

Frakt og utslipp

Han legger vekt på at den sirkulære økonomien må være løn-

somme, der så det grønne skiftets og dets betydning for næringslivet i Orkanger var tema.

- Poenget med biosirkulær økonomi er at den ene bedriftens avfallsprodukter er den andre bedriftens råvarer, sier Wiggen og viser blant annet til fiskematbedriften Isfjord Norway og betongbedriften Con-Form Orkanger som prøver å samarbeide om å bruke brukte fiskerkasser i pro-

One year ago – no S3 – no Circular Economy strategy

Smart specialization in bio-, circular- and digital economy in the Baltic Sea Region

through business-research-public
co-creation and innovation ecosystem
management

PARTNERS

SUOMEN ITÄMERI-INSTITUUTTI
THE BALTIC INSTITUTE OF FINLAND

Nordic Council
of Ministers

Baltic
Development Forum

Swedish Agency
for Economic and
Regional Growth

Region
Värmland

Nordregio

COUNCIL OF TAMPERE REGION

MITA

VILNIUS GEDIMINAS
TECHNICAL UNIVERSITY

LITHUANIAN
INNOVATION
CENTRE

SØR-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

VÆKSTHUS
Copenhagen

NEWS

BSR STARS S3 MATCHMAKING AND BUSINESS COACHING WERE ORGANISED IN VILNIUS

date 22.03.2018

NEWS

CALL FOR APPLICATIONS ON BSR BIOECONOMY INNOVATION VOUCHERS

date 13.03.2018

Raffineri: Statoils oljeraffineri i Kalundborg er knyttet til flere av nabobedriftene gjennom utveksling av blant annet vann og damp. (Bilde: Statoil)

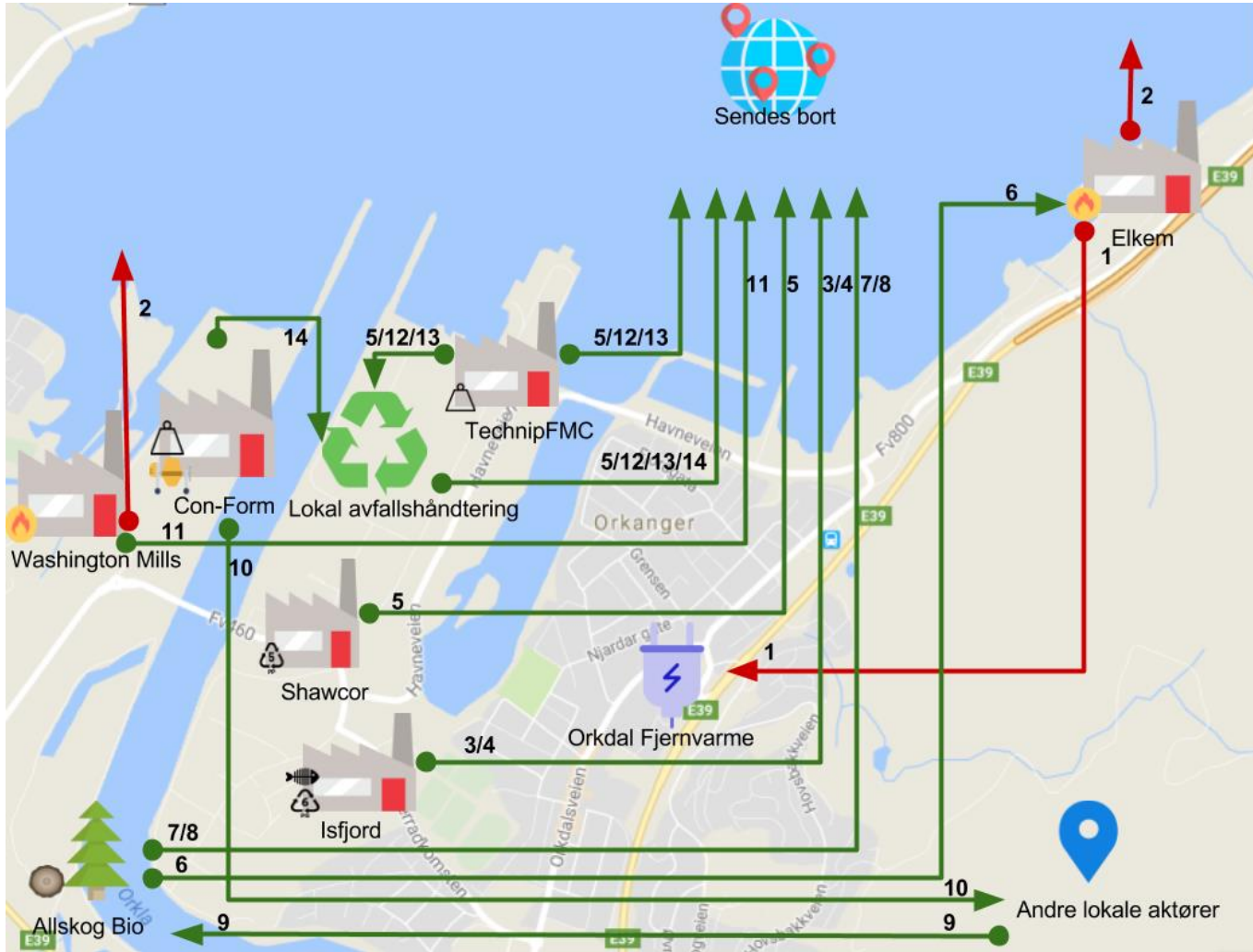
KALUNDBORG INDUSTRIPARK

Før var industriavfall et kostbart problem. Nå gir det nye inntektsmuligheter

A study trip was arranged to Kalundborg, a leading site for industrial symbiosis and circular economy

**In Trøndelag,
we have
Orkanger an
industrial
community
with a long
industrial
history**

Students mapped the resource flows, revealing multiple possibilities

ALLSKOG Bio

 **CON
FORM**

MARDAHL
EIENDOM AS

AMFI
Mye å glede seg til. Alltid.

coop

 TechnipFMC

NA
i O

WASHINGTON MILLS

 Isfjord
NORWAY

 Elkem
A Bluestar Company

 HAMOS
Forvaltning IKS

Salve

DEL
MUNE

 SHAWCOR

RETURA[®]

Per Erik Sørås (Ev.) og Lillian Strand fra Trøndelag fylkeskommune, Anders Olsson fra Värmland i Sverige, Jukka Teräs og Esa Kokkonen fra Finland.
Foto: Ingrid S. Hultgreen

● EU-møte på Bårdshaug

Ble inspirert av Orkanger

EU-prosjektet «BSR Stars S3» har fokus på bio-økonomi og sirkulær økonomi, og denne uka var deltakere fra flere land på Orkanger for å møte lokalt næringsliv.

- Jeg er spesielt imponert over Næringsbyggen og det arbeidet de gjør for å støtte lokalt næringsliv. Det finnes ikke noe tilsvarende i Sverige, sier han.
Tomas sier han vil ta med seg

her på Orkanger som presenterer det vi kjenner som sirkulær økonomi, at industrien samarbeider og utnytter hverandres kompetanse til felles styrking. Orkanger har store fordeler av industritil-

bedrifter i neste steg. Det er et betydelig potensial her, sier Sørås.

Dugnadsånden

Finske Esa Kokkonen er leder for

Invitasjon til idedugnad - utvikling av sirkulær økonomi i Orkland

Industrien på Orkanger industriområde har store muligheter til å skape nye næringer og arbeidsplasser ved å nyttiggjøre seg av hverandres bistrømmer/sidestrømmer.

Skal vi få til dette må industrien samarbeide. Det innkalles herved til idedugnad i dette temaet:

Tidspunkt: Torsdag 26. april kl 16-20.

Sted: Næringsshagen i Orkdalsregionen, Grønnerveien 58, 7300 ORKANGER

Påmelding sendes til jan@orkdalsregionen.com innen 16. april.

Vi håper så mange som mulig av dere bedrifter vil prioritere dette. Dette er en åpen invitasjon. Hvis det er noen andre i deres organisasjon som ønsker å delta, så er de velkomne.

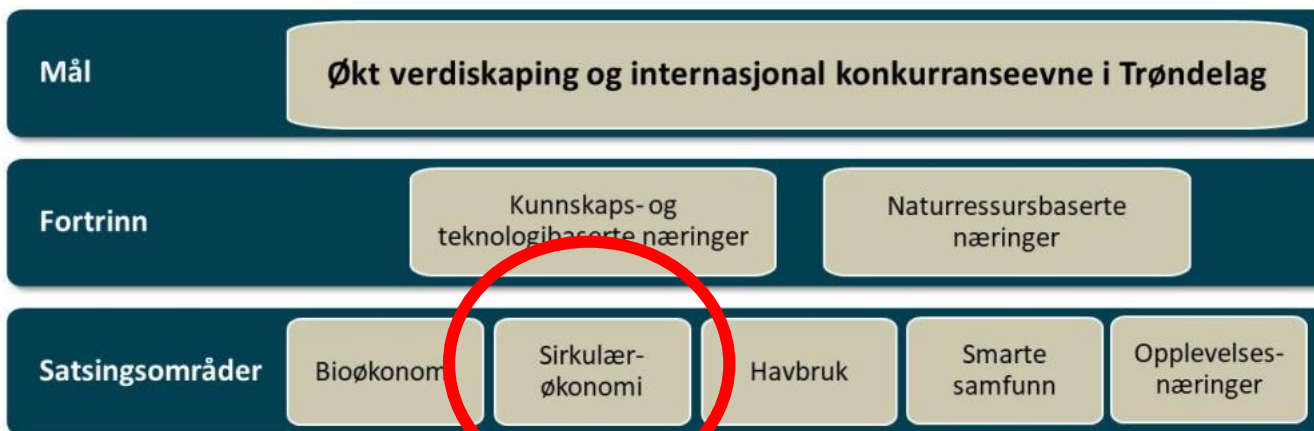
Med hilsen

Bjørn Wiggen

1. Ole Johan Svorikdal	Washington Mills	
2. Jonny Rømmesmo	Washington Mills	x
3. Bjørn Wiggen	Salvesen & Thams	x
4. Trygve Berdal	Hamos	x
5. Eirik Jørum	Orkdal Energi	x
6. Olga Lien	TechnipFMC	
7. Espen Brødresen	Retura	
8. Håvard Sunde	Norsk Gjenvinning	
9. Karl Anne Samskott	Shawcor	
10. Snorre Lillesand	Shawcor	
11. Ole Kvåle	Con Form	x
12. Lars Krogh	Isfjord	
13. Geir Mardahl	Mardahl	
14. Erik Dragset	Simpro	(x)
15. Frode Husby	Stena Recycling	x
16. Jarl Gjønnes	Orkel	
17. Erlend Gjønnes	Orkel	
18. Peder Kvønnset	Orkel	x
19. Halvard Aagaard	Orkel	
20. Gjermund Kambestad	Orkel	x
21. Kjell Stokbakken	Norsk Kylling	x
22. Arne Fredrik Lånke	Norsk Kylling, Stormvind	x
23. Marit Heggelund Jensen	Norsk Kylling	
24. Christian Loiro	NCC	
25. Jan Erling Schønning	Norbetong	
26. Øystein Rognes	Orkanger Fabrikasjon	
27. Odd Øystein Meland	Resourceas	
28. Jan Rune Berdal	Jankos	
29. Pål Rune Johansen	Elpro	x
30. Bjørn Saugestad	Elkem	
31. Geir Johan Andersen	Elkem	
32. Alf Tore Haug	Elkem	
33. Tommy Gurdal	Allskog	
34. Tom Johnsen	Allskog	
35. Snorre Furberg	Allskog	
36. Harold Strøm	Orkla Engineering	
37. Tor Blaasmo	Grønera Næringspark	x
38. Vibeke Stærkebye Nørstebø	Sintef	(x)
39. Aage Schei	Orkdal kommune	x
40. Lillian Strand	Trendelag fylkeskommune	x
41. Per Erik Særaas	Trendelag fylkeskommune	x
42. Silje Gården Lien	NIO	x
43. Tom Mardahl	NIO	x
44. Berit Amnisen	NIO	x
45. Jan Arild Sletvold	NIO	x

ET VERDISKAPENDE TRØNDELAG

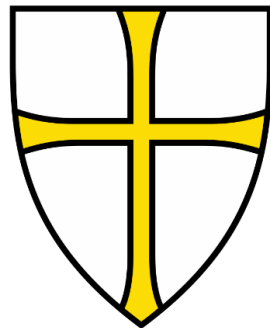
Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag

- Verktøy for å forsterke fortrinn og utnytte mulighetene:
- Infrastruktur
 - Mobilisering
 - Kompetanse
 - Forskning
 - Kobling
 - Samhandling
 - Internasjonalisering
 - Offentlige innkjøp
 - Teknologi

- i samarbeid med flere aktører

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke